«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ' 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ς' 63).

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΕ'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1935 Ἀριθ. 1190

Η ΣΩΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΟΛΙΟΥ ΦΙΛΟΥ

«Ρόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξευμα ἀκιδωτόν», ἰδοὺ τί γίνεται διὰ τὸν ἄνθρωπον ὁ δόλιος καὶ ἄπιστος φίλος. Ρόπαλον, τὸ ὁποῖον καταφέρεται ἐπάνω του χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ. Μάχαιρα, ποὺ τὴν ἐνόμιζεν ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὸ πλευρόν του ὡς προστασία, καὶ τοῦ διαπερᾷ τώρα σκληρῶς τὴν κοιλίαν καὶ τὰ σπλάγχνα. Τόξον ἀκονισμένον καὶ μυτερόν, τὸ ὁποῖον ἐπερίμενεν ὅτι θὰ διηυθύνετο κατὰ τῶν ἀντιπάλων του καὶ εὑρίσκεται ἤδη ἐμπεπηγμένον εἰς τὰ ἰδικά του στήθη.

Προσεπάθει νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του. Ποῦ νὰ φανταθῇ ὁ ταλαίπωρος, ὅτι θὰ τὴν εὕρισκεν ἀπὸ τὸν φίλον του; Ἐπερίμενεν, ὅτι αὐτός, ποὺ ἦτο κοντά του, θὰ ἀνεπήδα προστάτης του καὶ σύμμαχός του. Καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐλάμβανε κανένα προφυλακτικὸν μέτρον ἀπέναντι αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνεπιστεύετο τὴν προστασίαν τῶν πλευρῶν του καὶ τῶν ἐκτεθειμένων εἰς τὸν κίνδυνον νώτων του. Καὶ αὐτὸς εὗρε τὴν εὐκαιρίαν. Τὸν ἐσημάδευσεν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς. Τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὰ ἀδύνατα μέρη. Τὸν ἔπληξεν ἀνύποπτον καὶ ἀμέριμνον, δολοφονικῶς καὶ ἀτίμως.

Δὲν ἦτο φίλος αὐτός. Ἦτο θηρίον. Ἦτο τίγρις παραμονεύουσα. Ἦτο ὄφις κρυμμένος ὑπὸ ρόδα. Σύμφωνοι. Δὲν σὲ ἐπλησίαζε μὲ αἰσθήματα εἰλικρινῆ. Ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τῆς φιλίας ὑπέκρυπτε τὸ θηρίον, ποὺ ἀνεζήτει λείαν. Εἶχε μάθει νὰ κελαδῇ γλυκὰ τὸν ὕμνον τῆς φιλίας, ἀλλ' ἦτο γὺψ καὶ κόραξ, ὁ ὁποῖος ἐπερίμενε νὰ χώσῃ τὴν κεφαλήν του εἰς τὸ πτῶμά σου καὶ νὰ ἀνασύρῃ ἀπὸ αὐτὸ τὰ ἐντόσθια καὶ τὰ ἔντερά σου.

Πῶς σὲ ἐπλησίασε; Πῶς σὲ ἐξηπάτησε; Δὲν εἶνε δύσκολον, ἀναγνῶστά μου, νὰ τὴν πάθῃ ὁ καθένας. Ἐκεῖνος μάλιστα, ποὺ θὰ στηριχθῇ εἰς τὴν εὐφυΐαν του καὶ μὲ κάποιαν αὐτοπεποίθησιν θὰ εἴπῃ· «ἐγὼ δὲν τὴν παθαίνω ποτέ», αὐτὸς διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ γελασθῇ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ποὺ ἀποτολμοῦν τοιαύτας ἀτιμίας, εἶνε ἐξηχρειωμένοι καὶ ἔχουν ἀναβιβάσει τὴν δολιότητα καὶ τὴν ὑποκρισίαν εἰς τέχνην καὶ ἐπιστήμην. Εἰξεύρουν νὰ προσαρμοσθοῦν, νὰ συμμορφωθοῦν, νὰ ἀλλάξουν εἰς ὀλίγας στιγμὰς ἀλλεπάλληλα τὰ προσωπεῖα. Ἔχουν σπουδάσει νὰ ἐξαπατοῦν καὶ γνωρίζουν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον νὰ κατακτοῦν τὰς καρδίας καὶ νὰ προσελκύουν τὴν ἐμπιστοσύνην.

Πῶς σὲ ἐπλησίασεν; Ἐξεμεταλλεύθη τὰς ἀδυναμίας σου. Ἐκολάκευσε τὸν ἐγωϊσμόν σου. Καὶ διὰ αὐτὸ ἔγινεν ὁ καλλίτερος μεταξὺ τῶν φίλων σου, ἐπειδὴ οἱ εἰλικρινεῖς σου φίλοι σοῦ ἔγιναν ἴσως δυσάρεστοι μὲ τὸ νὰ σοῦ λέγουν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ σοῦ ὑποδεικνύουν τὰ ἐλαττώματά σου.....

Μὴ ἐρωτᾷς, λοιπόν, πῶς τὴν ἔπαθες. Καὶ μὴ ἀμφιβάλλῃς περὶ τοῦ ὅτι διατρέχεις τὸν κίνδυνον νὰ τὴν πάθῃς ὄχι ἅπαξ καὶ δίς, ἀλλ' ἐπανειλημμένως καὶ πολλάκις. Ἐκεῖνο, ποὺ ἔχεις νὰ κάμῃς, εἶνε ἁπλούστατα νὰ μιμηθῇς τὸν προφητάνακτα Δαβὶδ καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνῃς συχνὰ μετ' αὐτοῦ τὸ «Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας». Μόνον ὁ Θεὸς εἰμπορεῖ νὰ σὲ προφυλάξῃ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς. Καὶ μόνον ἡ παντοδύναμος δεξιά Του εἰμπορεῖ νὰ σὲ σώσῃ εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ συμβῇ νὰ ἐμπλακῇς εἰς τὰς παγίδας των. Ὁ Δαβὶδ τὸ ᾐσθάνετο πολύ. Καὶ ἐπειδὴ λόγῳ τῆς θέσεώς του ἀντεμετώπισε πολλάκις τοιούτους δολοφονικοὺς κινδύνους, «εὐλογητὸς Κύριος» ἀναφωνεῖ, «ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς θήραν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐρρύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων».

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

4. Ἡ γεωγραφικὴ ἀπομόνωσις ἀνίκανος πρὸς ριζικὰς μεταβολάς. Ἡ γεωγραφικὴ ἀπομόνωσις ἀναμφιβόλως ἐπέδρασεν εἰς τὴν διατήρησιν, ἐν μέρει δὲ καὶ εἰς τὴν μεταβολὴν ἐν βαθμῷ τινι τῶν εἰδῶν τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἡ ἐπίδρασις αὕτη δὲν ἐδημιούργησε τοιαύτας ριζικὰς μεταβολάς, οἵας προϋποθέτουσιν αἱ ἐξελικτικαὶ ἐκδοχαί, ἀλλὰ περιωρίσθη εἰς τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα καὶ σήμερον καθορίζει ἡ φύσις εἰς τὴν τεχνητὴν ἐπιλογὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις χρησιμοποιεῖ τὴν ἀπομόνωσιν πρὸς δημιουργίαν φυλῶν καὶ νέων ποικιλιῶν. Ἀναμφιβόλως εἴδη τινὰ μὴ ἐπαρκῶς πληθυνόμενα καὶ ὑπὸ διαφόρων ἐχθρῶν διωκόμενα ἐξηλείφθησαν μὲν εἰς τὰς ἠπείρους, ὅπου ἡ πυκνὴ ἐπικοινωνία τῶν δια-

φόρων ζωϊκῶν εἰδῶν ἐξέθετεν αὐτὰ εἰς τοὺς ἐχθρούς των, διετηρήθησαν δὲ εἰς χώρας μεμονωμένας ἀποτελοῦντα ἐνδημικὰ εἴδη σήμερον εἰς τὰς χώρας ταύτας. Οὕτω τὰ μαρσιποφόρα καὶ ρυγχοφόρα τῆς Αὐστραλίας εἶνε ἀποδεδειγμένον, ὅτι ὑπῆρχον μὲν πρότερον διαδεδομένα καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον, ἐξολοθρευθέντα ὅμως ὑπὸ τῶν διωκόντων αὐτὰ ἐχθρῶν ἐξ ὅλων σχεδὸν τῶν ἠπείρων, περιεσώθησαν διὰ τῆς ἀπομονώσεως εἰς Αὐστραλίαν, ὅπου σήμερον διὰ τῆς εὐκολίας τῶν συγκοινωνιῶν πυκνωθείσης τῆς ἐπικοινωνίας, εὑρισκόμενα ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἠπείροις κινδύνους καὶ διωγμοὺς τείνουσι νὰ ἐξαλειφθῶσιν. Ὅ,τι δὲ συνέβη ὡς πρὸς τὰ ρυγχοφόρα καὶ τὰ μαρσιποφόρα, ἐσημειώθη ἀναμφιβόλως καὶ ὡς πρὸς ἄλλα εἴδη ζωῆς, ἅτινα οὕτω δὲν προῆλθον ἐκ τοπικῆς τινος ἐξελίξεως, ὡς διατείνονται οἱ ἐξελικτικοί, ἀλλ' ἀποτελοῦσιν ὑπολείμματα καὶ λείψανα περισωθέντα διὰ τῆς ἀπομονώσεως.

Ὅτι δὲ ἐξ ἑτέρου ἡ ἀπομόνωσις, κἂν ἔτι οἱοιδήποτε συνεργῶσι πρὸς αὐτὴν φυσικοὶ παράγοντες, παρουσιάζεται ἀνίκανος νὰ δημιουργήσῃ ριζικὰς μεταβολὰς ἐν τῇ ἐξελίξει, ἀποδεικνύεται ἀκριβῶς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ αὐθυποστάτου χαρακτῆρος τῶν ἐν Αὐστραλίᾳ ζώων, ὁ ὁποῖος ἀντὶ ν' ἀποτελῇ τεκμήριον ὑπὲρ τῶν ἐξελικτικῶν ἐκδοχῶν, κυριολεκτικῶς συντρίβει ταύτας. Πράγματι, ἐὰν εἶνε ἀληθὲς τὸ ὑπὸ τοῦ Δοντᾶ ἀναφερόμενον, ὅτι «ὅταν ἀνεκαλύφθη ἡ Αὐστραλία, δὲν ὑπῆρχον ἐπ' αὐτῆς ἀνώτερα θηλαστικὰ ζῶα»(1), ἀποδεικνύεται ἐντεῦθεν σαφῶς καὶ ἀδιαμφισβητήτως, ὅτι ἡ ἤπειρος αὕτη, καίπερ πρωϊμώτατα ἀποχωρισθεῖσα τῶν λοιπῶν ἠπείρων, παρέμεινε καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν μακροτάτην χρονικὴν περίοδον, ἥτις ἐξήρκεσε κατὰ τοὺς ἐξελικτικοὺς νὰ δημιουργήσῃ πληθὺν νέων εἰδῶν καὶ ἀνωτέρων θηλαστικῶν εἰς τὰς ἄλλας ἠπείρους, εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο κατὰ τὴν ὥραν τοῦ διαχωρισμοῦ. Οὐδεμία ἐξέλιξις βαθεῖα καὶ ριζικὴ ἐσημειώθη ἐν αὐτῇ, οὐδὲ προῆλθον ἐκ τῶν μαρσιποφόρων καὶ μονοτρημάτων ἀνώτερα θηλαστικά. Τί ἄλλο ἀποδεικνύει τοῦτο παρὰ μόνον ὅτι ἡ ἐξέλιξις, ὅπως φαντάζονται αὐτὴν οἱ ἐξελικτικοί, στηρίζεται ἐπὶ βάσεων ἀναποδείκτων καὶ ἀποτελεῖ ἐπινόησιν μὴ μαρτυρουμένην καὶ ὑπὸ τῶν γεγονότων;

Τοσαῦτα καὶ περὶ τοῦ ἐκ τῆς γεωγραφικῆς κατανομῆς τῶν φυτῶν καὶ ζώων τεκμηρίου.

(1) Ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 615.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ,,

Π. Ν. Τρεμπέλα.

Λαϊκὰ κηρύγματα ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Γραφήν. Ἀναγνώσματα ἐξόχως τερπνὰ καὶ διδακτικά, περιλαμβάνοντα τὴν ἱστορίαν τῶν πρωτοπλάστων, τῶν δύο ἀδελφῶν Κάϊν καὶ Ἄβελ, τοῦ Νῶε μετὰ τοῦ παγκοσμίου κατακλυσμοῦ καὶ τοῦ μεγάλου πατριάρχου Ἀβραάμ.

		Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
Τεῦχος Α') Ἀδὰμ καὶ Εὔα	ἄδετον	10	8
	πανόδετον	25	9
» Β') Κάϊν καὶ Ἄβελ	ἄδετον	4	6
» Γ') Νῶε	»	8	7
Τὸ β' καὶ γ' τεῦχος εἰς 1 τόμον	πανόδετον	27	9
» Δ') Ἀβραάμ	ἄδετον	15	7
	πανόδετον	30	10

ΛΑΪΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

ΤΟ ΕΦΟΔ ΚΑΙ ΤΟ ΛΟΓΕΙΟΝ

Εἰς τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως παρήγγειλεν εἰς τὸν Μωϋσῆν ὁ Θεὸς νὰ βάλῃ ἐπάνω τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, καθὼς λέγουν οἱ Ἑβδομήκοντα (Ἔξόδ. κη' 26)· ἢ τὰ Οὐρὶμ καὶ Θουμμίμ, καθὼς σημειώνει τὸ ἑβραϊκὸν κείμενον. Τί ἦσαν αὐτά, οἱ ἑρμηνευταὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς εὑρέθησαν εἰς μεγάλην δυσκολίαν νὰ τὸ ἐξηγήσουν. Ἐν τούτοις εἴτε τὴν μίαν ἑρμηνείαν προσέξωμεν, εἴτε τὴν ἄλλην, εἴτε ὁποιανδήποτε, ἕνα μένει βέβαιον, ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς ὅσαις φοραῖς ἐφοροῦσε τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπάνω του τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, ὅταν παρουσιάζοντο εἰς τὸν λαὸν ἀμφίβολαις περιπτώσεις, ποὺ δὲν ἦταν εὔκολον κανεὶς νὰ ἀποφασίσῃ ἢ νὰ σχηματίσῃ ἀντίληψιν, ὁ ἀρχιερεὺς ἐλάμβανεν ὁδηγίας διὰ μέσου τῶν ἀμφίων αὐτοῦ, φωτιζόμενος κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸν Θεόν. Θέλεις βλέποντας πρὸς τὸ στῆθός του καὶ καρφώνοντας τὸ 'μμάτι ἐπάνω στὸ λογεῖον τῆς κρίσεως διέκρινε κάποιο σημάδι, τὸ ὁποῖον τὸν ὡδήγει· θέλεις ἀνακατεύοντας μὲ τὸ δάκτυλό του αὐτά, ποὺ ἐκρεμῶντο εἰς τὸ στῆθός του, ἀπὸ τὴν θέσιν, ποὺ ἐλάμβαναν διὰ τῆς κινήσεως αὐτῆς, κατέληγεν εἰς συμπέρασμα· θέλεις συμμαζεύοντας τὸν νοῦν του ἐπάνω εἰς τὸ λογεῖον ἤκουε φωνὴν ἀπὸ τὸν Θεόν, εἴτε ἐλάμβανεν ἐσωτερικῶς κάποιαν φωτεινὴν ἔμπνευσιν, ὅπως καὶ ἂν τὸ πάρῃς τὸ πρᾶγμα, γεγονὸς εἶνε, ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς ὡδηγεῖτο καὶ δι' αὐτοῦ ὡδηγεῖτο καὶ ὅλος ὁ λαὸς ἢ ἐκεῖνοι, ποὺ τὸν ἐκυβερνοῦσαν.

Κι' αὐτό, ἀδελφέ μου, ὅπως ὅλον τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως, εἶχε κάποιον συμβολισμόν. Ἦταν μία σκιὰ καὶ ἕνας τύπος, ὁ ὁποῖος προεικόνιζε τὰ ὅσα ἔμελλον νὰ συμβοῦν καὶ νὰ πραγματοποιηθοῦν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔμελλε ν' ἀποδειχθῇ ὁ ὁδηγός μας καὶ ὁ σύμβουλος τοῦ λαοῦ Του, ποὺ θὰ τοῦ ἀπεκάλυπτεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν καὶ θὰ τὸν ἐφώτιζε καὶ θὰ τὸν ὡδήγει εἰς κάθε δύσκολον περίστασιν. Ὁ μέγας αὐτὸς Ἀρχιερεὺς δὲν θὰ ἔφερεν ἁπλῶς εἰς τὰ στήθη Του σημάδια ἢ σύμβολα, ποὺ θὰ ἔφεραν τὸ ὄνομα τῆς δηλώσεως καὶ τῆς ἀληθείας. Θὰ ἦταν αὐτὴ ἡ ἀλήθεια, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ φωτίζον πάντα ἐπιδεκτικὸν ἄνθρωπον. Καὶ δὲν θὰ ἠρκεῖτο νὰ μᾶς διδάξῃ μόνον τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ μᾶς ἀφήσῃ τὸ Εὐαγγέλιόν Του ὡς αἰώνιον καὶ φωτεινὸν καὶ ἄσβεστον φάρον, ποὺ ἀκτινοβολεῖ καὶ σκορπίζει τὸ γλυκύ Του φῶς εἰς ὅλα τὰ μμάτια, ὅσα εἶνε ἀνοικτὰ καὶ δὲν εἶνε βλαμμένα ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Θὰ μᾶς ἔδιδεν ἀκόμη καὶ τὸ Πνεῦμά Του, τὸν ἀγαθὸν Παράκλητον καὶ παρήγορον καὶ σύμβουλον τῆς ζωῆς μας, ὁ ὁποῖος μᾶς ὁδηγεῖ εἰς πᾶσαν ἀλήθειαν.

Ξεύρω πῶς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, ποὺ μὲ χίλιαις δυὸ τέχναις ἐπαγγέλλονται, ὅτι εἶνε εἰς θέσιν νὰ ὁδηγήσουν τὸν ἄνθρωπον, νὰ τοῦ φανερώσουν ἐκεῖνα, ποὺ δὲν γνωρίζει καὶ ἐνδιαφέρεται νὰ τὰ μάθῃ, νὰ τοῦ ἀποκαλύψουν μερικὰ μυστήρια ποὺ τὸν ἀπασχολοῦν, νὰ τοῦ δείξουν τὸ ἄγνωστον μέλλον εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εὕρῃ τὴν εὐτυχίαν του, καὶ μὲ ὀλίγας λέξεις νὰ τοῦ χρησιμεύσουν ὡς ἕνα εἶδος μαντεῖον καὶ χρηστήριον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ τοῦ δοθῇ τὸ ποθητὸν φῶς. Ὤ! ἀδελφέ μου. Ὅλα αὐτὰ εἶνε πλάνη καὶ σκο-

τάδι καὶ ὀλίσθημα. Εἴτε τραπεζάκια χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰ μαντεῖα αὐτά, εἴτε «μέντιουμ» ἀνθρώπινα, εἴτε μολύβια καὶ πένναις ποὺ γράφουν μοναχά των, εἴτε μάγισσαις μὲ ξόρκια καὶ μὲ ἄλλα μάγεια ποὺ μεταχειρίζονται, εἰς ὅλα αὐτὰ ἕνας πάντοτε λαλεῖ, ὁ Σατανᾶς. Καὶ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἕνας πάντοτε εἶνε ξένος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὅσοι δὲ ἄνοιξαν φιλίαις καὶ ἐμπῆκαν εἰς σχέσιν μὲ τὸν Σατανᾶν, εἶχαν πάντα κακὰ ξεμπερδεύματα, καὶ ἐὰν δὲν ἔτρεξεν ὁ Θεὸς νὰ τοὺς ἁρπάσῃ ἀπὸ τὰς παγίδας του, εἶχαν πάντα κακὸ τέλος. Μακρὰν λοιπὸν ἀπὸ τῆς πόρταις αὐταῖς, χριστιανέ μου. Ὁ φωτισμός, ποὺ μᾶς δίδει ὁ Χριστὸς μὲ τὴν ἁγίαν Γραφήν, μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας Του, μὲ τὴν δύναμιν τῆς προσευχῆς καὶ τῶν μυστηρίων Του, εἶνε ὑπεραρκετός. Μὴ ζητῆς περισσότερα εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Κάμε ὑπομονὴν ἕως ὅτου νὰ πᾶμε εἰς τὸν κόσμον τὸν ἄλλον. Μὴ ζητῆς περισσότερα, γιατί ἀντὶ νὰ εὕρῃς ἀφθονώτερον φῶς, ἐπόμενον εἶνε νὰ ἐμπέσῃς εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ σκότους.

Ἀρχιμ. † ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

Εἰσαγωγὴ

γ'. Ἀφορμὴ καὶ σκοπός. Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ὅλης ἐπιστολῆς (Τίτ. α' 5—11 καὶ β' 1—10), καθ' ὃν χρόνον ἐγράφη αὕτη, ὑπῆρχον διάφοροι ὁμιλοι χριστιανῶν, ὁλόκληροι οἰκογένειαι («ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι») εἰς διαφόρους πόλεις τῆς μεγαλονήσου, ἀποτελούμεναι ἀπὸ μέλη ἀνήκοντα εἰς πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ὀργάνωσις δὲν ἦτο ἀκόμη πλήρης. Ἐπὶ πλέον καὶ ἐκεῖ εἶχον ἐπιδράμει ψευδοδιδάσκαλοι, κυρίως Ἰουδαΐζοντες, προσέχοντες εἰς μύθους καὶ γενεαλογίας καὶ κατατριβόμενοι εἰς ἀκαίρους καὶ φιλονείκους συζητήσεις. Πρὸς τούτοις καὶ αὐτὰ τὰ μέλη τῶν χριστιανικῶν τούτων ὁμίλων παρουσίαζον πολλὰς κακίας καὶ ἡ ἐν γένει διαγωγὴ των ἐν πολλοῖς παρουσιάζετο ἥκιστα διαφέρουσα τῶν εἰδωλολατρῶν συμπολιτῶν του. Τοιαύτην δ' εὑρὼν τὴν κατάστασιν ἐν Κρήτῃ ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος δὲν φαίνεται νὰ ὑπῆρξε καὶ πρῶτος τῶν ἐν Κρήτῃ ἐκκλησιῶν ἱδρυτής, ἤρχισε νὰ ὀργανώνῃ τὰς ἐκκλησίας ταύτας καὶ ἀφῆκε τὸν Τίτον νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἀρξάμενον ἔργον.

Τοιούτων ὄντων τῶν περιστατικῶν, ὑπὸ τὰ ὁποῖα ὁ Παῦλος κατέλιπεν ἐν Κρήτῃ τὸν Τίτον, καθίσταται πρόδηλον, ὅτι σκοπός, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπέβλεπε γράφων τὴν ἐπιστολήν, ἦτο νὰ δώσῃ εἰς τὸν Τίτον τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Κρήτης ἐλλείψεων καὶ κακῶς ἐχόντων. Καὶ συμπληρώνει μὲν ἢ ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην τοῦ Τίτου καὶ τὰς προφορικῶς δοθείσας εἰς αὐτὸν ὁδηγίας, πρὸ παντὸς ὅμως ἀσχολεῖται καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐν Κρήτῃ χριστιανῶν. Κατὰ τοῦτο δὲ διαφέρει ἡ πρὸς Τίτον τῶν ἄλλων δύο ποιμαντικῶν. Ἐνῷ δηλαδὴ κυριαρχῶν σκοπὸς εἰς τὰς δύο πρὸς Τιμόθεον εἶνε νὰ δοθῶσιν ὁδηγίαι πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς ἀξιωματούχους ἐν γένει τῆς ἐκκλησίας, ἐν τῇ πρὸς Τίτον ἀναπηδᾷ ὡς πρωτεύων σκοπὸς καὶ ἡ ἐξύψωσις τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐν Κρήτῃ χριστιανῶν. Ὁ θεῖος Παῦλος διὰ τοῦτο ὁμιλεῖ περὶ τῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν οἱ χριστιανοὶ ὡς μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας πατάσσων τὴν τάσιν πρὸς τὴν αἰσχροκέρδειαν καὶ τὴν πρὸς τὴν ἀργίαν καὶ τὸ ψεῦδος κλίσιν τῶν Κρητῶν, τὸ δυσπειθὲς καὶ φιλόνεικον αὐτῶν.

δ'. Διαίρεσις καὶ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς. Μετὰ τὸ σύνηθες ἐπιστολικὸν προοίμιον (α' 1—4) ἐπακολουθεῖ τὸ κύριον σῶμα τῆς ἐπιστολῆς (α' 5—γ' 11), εἰς τὸ ὁποῖον παρέχονται ὁδηγίαι καὶ παραγγελίαι εἰς τὸν Τιμόθεον α) ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διοικητικὴν διακονίαν αὐτοῦ (α' 5—16) καὶ δὴ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν καὶ ἐγκατάστασιν κατὰ τόπους πρεσβυτέρων καὶ ἐργατῶν τοῦ εὐαγγελίου δυναμένων νὰ κηρύττωσι τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν καὶ νὰ ἐλέγχωσι τοὺς ἀντιλέγοντας· β) ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ διδασκαλικόν του ἔργον ἀπέναντι τῶν διαφόρων τάξεων τῶν χριστιανῶν (β' 1—γ' 11). Καὶ δὴ παρέχει ὁδηγίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν τῶν διαφόρων τούτων τάξεων (β' 1—15), τῶν πρεσβυτῶν, τῶν πρεσβυτίδων, τῶν νεωτέρων, τῶν δούλων· ἀλλὰ καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τῶν χριστιανῶν πρὸς τὸν ἐθνικὸν κόσμον, ὡς μελῶν τῆς κοινωνίας καὶ ὡς πολιτῶν (γ' 1—11) παραγγέλλων ὑποταγὴν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, ἐπιείκειαν καὶ εἰρηνικὴν συμπεριφορὰν πρὸς πάντας. Τέλος ἐπακολουθεῖ συντομώτατος ἐπίλογος (γ' 12—15), ἐν τῷ ὁποίῳ δίδονται προσωπικαί τινες παραγγελίαι, καὶ μετὰ ὑστάτην ἔκκλησιν πρὸς πάντας, ἵνα προΐστανται καλῶν ἔργων, ἐπιτάσσονται οἱ ἀσπασμοί.

ΣΤΗΛΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΙ

Κάθε ἄνθρωπος αἰσθάνεται φυσικῶς τὴν ἀνάγκην μιᾶς ψυχαγωγίας, μιᾶς διασκεδάσεως, ἡ ὁποία θὰ τὸν βοηθήσῃ ν' ἀλλάξῃ πρὸς στιγμὴν ἐντυπώσεις, νὰ λησμονήσῃ τοὺς μόχθους τοὺς καθημερινοὺς καὶ τὰς ἐνοχλητικὰς φροντίδας καὶ ἀνησυχίας καὶ ἀγωνίας τῆς ζωῆς, νὰ δροσιμάσῃ μίαν ἀνακούφισιν καὶ ἀναψυχήν. Τὴν ἀνάγκην αὐτὴν τὴν αἰσθάνεται καὶ τὸ παιδί, ἰδίως ὅταν κουράζεται μὲ τὰ μαθήματα καὶ τὸ κλείσιμον μέσα εἰς τὸ σχολεῖον.

Τί κάμνουν οἱ γονεῖς ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτό; Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀδιαφοροῦν καὶ ἀφίνουν τὸ παιδὶ νὰ εὕρῃ μόνον του ὁποιαν ψυχαγωγίαν εἰμπορεῖ νὰ εὕρῃ· ἤ, ἐνίοτε, τὸ ἐμποδίζουν καὶ ἀπὸ ψυχαγωγίας λογικὰς καὶ ἀθῴας. Ἡ φυσικωτέρα καὶ ὑγιεινοτέρα ψυχαγωγία διὰ τοὺς μικροὺς εἶνε ἀσφαλῶς τὸ παιγνίδι. Μὲ τὸ παιγνίδι ὄχι μόνον τὸ σῶμα γυμνάζεται καὶ ἀναπτύσσονται αἱ σωματικαὶ δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ ἡ διανοητικότης τοῦ παιδιοῦ ἀκονίζεται καὶ ἡ θέλησις ἐξασκεῖται καὶ δυναμώνει. Δι' αὐτὸ οἱ γονεῖς δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίζουν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ παιγνίδι, τὸ ὁποῖον δι' αὐτὰ εἶνε ἀνάγκη πραγματική. Δύο μόνον πράγματα ὀφείλουν νὰ προσέξουν. Ἀφ' ἑνός, νὰ μὴ γίνεται εἰς τὸ παιγνίδι κατάχρησις, ἡ ὁποία ὄχι μόνον καταπονεῖ ὑπερμέτρως καὶ εἰμπορεῖ νὰ βλάψῃ τὴν ὑγείαν τοῦ παιδιοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ κάμνει νὰ παραμελῇ καθήκοντα σπουδαῖα καὶ ἀπαραίτητα. Τὸ παιγνίδι δὲν πρέπει ποτὲ νὰ καταντᾷ σκοπὸς κύριος τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ. Ἀφ' ἑτέρου, ὀφείλουν νὰ

ἐξετάσουν οἱ γονεῖς μήπως δὲν εἶνε καλὴ ἡ συναναστροφὴ τοῦ παιδιοῦ των εἰς τὸ παιγνίδι. Διότι εἰς τὸ παιγνίδι παιδιὰ κακομαθημένα εὑρίσκουν εὐκαιρίαν ὄχι μόνον κακολογίας καὶ ὕβρεις καὶ αἰσχρολογίας καὶ βλασφημίας νὰ ἐκστομίσουν, ἀλλὰ καὶ νὰ συμπλακοῦν καὶ νὰ πληγωθοῦν.

Ἄλλη ψυχαγωγία ὑγιεινή, εὐχάριστος δὲ πάντοτε εἰς τὰ παιδιά, εἶνε ἡ ἐκδρομὴ εἰς μέρος ἐξοχικόν. Δὲν πρέπει νὰ ἀρνοῦνται οἱ γονεῖς τὴν ψυχαγωγίαν αὐτήν, τὴν τόσον ὠφέλιμον ἀπὸ ἀπόψεως ὑγείας. Ἀρκεῖ νὰ λάβουν ὅλα τὰ μέτρα, διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα τυχὸν παρεκτροπή. Ἡ προθυμία τῶν γονέων ὅπως παρέχουν εἰς τὰ παιδιά των πᾶσαν ἀθῴαν καὶ νόμιμον διασκέδασιν, ἑλκύει πολὺ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην των. Εἰμποροῦν δὲ οἱ γονεῖς νὰ μεταχειρίζωνται τὴν ψυχαγωγίαν ὡς μέσον παιδαγωγικὸν διὰ νὰ φιλοτιμοῦν τὰ παιδιά των ἢ νὰ βραβεύουν τὴν καλήν των διαγωγήν.

Ὑπάρχουν, ὅμως, καὶ ψυχαγωγίαι ἐπικίνδυνοι καὶ βλαβεραὶ διὰ τὰ παιδιά, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι οἱ κινηματογράφοι καὶ τὰ θέατρα, ὅταν παρουσιάζουν ἔργα οὐχὶ κατάλληλα διὰ τὰ παιδιά, καὶ οἱ χοροὶ οἱ διοργανούμενοι εἰς αἰθούσας, ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀπόκρεω, καὶ τὸ χαρτοπαίγνιον κλπ. Τὸ θέαμα γενικῶς ἑλκύει πολὺ τὴν περιέργειαν τῶν παιδιῶν καὶ τὰ εὐχαριστεῖ καθ' ὑπερβολήν. Ἀλλ' ὅταν τὸ θέαμα ἐμφανίζῃ πράγματα ἄσεμνα καὶ παρουσιάζῃ γυμνὴν τὴν ἀναίδειαν, τὴν ἀνηθικότητα, τὴν ἀπάτην, τὸ ἔγκλημα, δὲν χρειάζεται πολλὴ σκέψις, διὰ νὰ καταλάβουν οἱ γονεῖς ὅτι πρέπει νὰ προφυλάξουν τὰ παιδιά των ἀπὸ τὰ θεάματα αὐτά. Διότι, ὅσον τερπνὸν καὶ ἑλκυστικὸν καὶ ἂν εἶνε ἕνα ἄσεμνον θέαμα, πράγματι ὅμως δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, παρὰ ἕνα δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ἐπιδρᾷ βαθέως εἰς τὴν ἁπαλὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ καὶ ἐγχαράττει ἐκεῖ ἐντυπώσεις, αἱ ὁποῖαι αὔριον θὰ ὁδηγήσουν καὶ αὐτὸ εἰς τὴν φαυλότητα καὶ τὸ ἔγκλημα. Ἐὰν πρόκειται περὶ σχολικοῦ κινηματογράφου καὶ περὶ ταινίας καθαρῶς διδακτικῆς, βεβαίως δὲν εἰμποροῦμεν νὰ τὰ καταδικάσωμεν. Ἂν ὅμως τὸ παιδὶ ζητῇ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς συνήθεις κινηματογράφους ἢ θέατρα καὶ χορούς, μὴν ὑποχωρήσητε εἰς τὰς ἀξιώσεις του. Παραστήσατέ του τὸν κίνδυνον καὶ τὴν βλάβην, ὅσον εἰμπορεῖτε καλύτερα, καὶ φροντίσατε νὰ τοῦ εὕρετε ἄλλην ψυχαγωγίαν ἀκίνδυνον καὶ ὠφέλιμον.

Δυστυχῶς, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς εἶνε ἀπρόσεκτοι εἰς τὸ ζήτημα αὐτό. Καὶ τοὺς βλέπει κανεὶς νὰ ἐπισκέπτωνται τακτικά, σὺν γυναικὶ καὶ τέκνοις, κινηματογράφους καὶ θέατρα, ὅπου τὰ παιδιὰ θὰ ἴδουν καὶ θὰ μάθουν πράγματα ποὺ δὲν ἤξευραν, πράγματα ποὺ κάμνουν τὸν ἄνθρωπον νὰ κοκκινίζῃ, ἐὰν δὲν ἔχῃ χάσει κάθε ἐντροπήν. Καὶ ὅμως ἔπειτα, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι γονεῖς, στενοχωροῦνται διότι ὁ υἱὸς ἢ ἡ κόρη των ἐξέθεσαν τὴν τιμὴν τῆς οἰκογενείας καὶ ἔγιναν ἥρωες σκανδάλων θλιβερῶν, καὶ παραπονοῦνται διὰ τὰς παρεκτροπάς των καὶ διαμαρτύρονται ὅτι αὐτοὶ εἶχαν δώσει «καλὴν ἀνατροφὴν» εἰς τὰ τέκνα των!

Ἂς δοθῇ, λοιπόν, σοβαρὰ προσοχὴ καὶ εἰς τὸ ζήτημα αὐτό. Ὑπάρχουν, εὐτυχῶς, τόσαι ἀθῷαι ψυχαγωγίαι καὶ διασκεδάσεις, ὥστε νὰ μὴ εἶνε καμμία ἀνάγκη νὰ ὁδηγῆτε τὰ παιδιά σας εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς φαυλότητος. Εἶνε δὲ σήμερον τόσον πολλὴ ἡ διαφθορὰ καὶ ἡ ἐξαχρείωσις καὶ ἡ σαπίλα τῆς κοινωνίας, ὥστε θὰ εἶνε ἔγκλημα βαρύτατον, ἐὰν οἱ γονεῖς, ἀντὶ νὰ προφυλάξετε τὰ παιδιά σας, τὰ σπρώξετε οἱ ἴδιοι πρὸς τὸν κατήφορον τῆς ἀπωλείας.

Οἱ σύγχρονοι διωγμοὶ

ΤΟ ΣΤΙΓΜΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

Τὸ κορύφωμα τῆς κακίας τοῦ παλαιοῦ κόσμου ὑπῆρξεν ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμός. Ὁ Κύριος προεῖπε σαφῶς τὴν παράφρονα αὐτὴν διαγωγὴν τοῦ κόσμου τῆς ἁμαρτίας: «Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, ἔλεγεν εἰς τοὺς μαθητάς Του, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκε». Καὶ ἐπειδὴ «ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος». Ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας ἐξηκολούθησε τὸ μαρτύριον τοῦ σταυροῦ εἰς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, μέχρις ὅτου εἰς τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων ἐπνίγη ὄχι ἡ διωκομένη Ἐκκλησία, ἀλλ' ἡ διώκουσα εἰδωλολατρεία.

Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ὁ νεώτερος κόσμος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέζησεν ἡ κακία τοῦ παλαιοῦ, χρησιμοποιεῖ καὶ τὰς μεθόδους ἐκείνου. Ἐκαυχήθη, ὅτι ὁ εἰκοστὸς αἰὼν εἶναι ὁ αἰὼν τῆς σοφίας, τῆς ἐπιστήμης, τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ ὅμως εἰς τὸν κόσμον τοῦ αἰῶνος τούτου ἔχει τόσην ἐφαρμογὴν ὅ,τι ὁ θεῖος Παῦλος ἔλεγε περὶ τοῦ παλαιοῦ κόσμου: «φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν. Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα». Καὶ διὰ τοῦτο τὴν σοφίαν καὶ ἐπιστήμην των ἐχρησιμοποίησαν εἰς τὸ μέγα καὶ ὁμαδικὸν ἔγκλημα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, εἰς τὸν παγκόσμιον πόλεμον. Ὡς κορύφωμα δὲ τῆς κακίας των, κατὰ τὸ μεσολαβοῦν μέχρι τῆς ἐνάρξεως νέου καὶ καταστρεπτικωτέρου πολέμου διάστημα, ἐκδηλώνουν τὸν κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον διενεργούμενον κατὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ διωγμόν! Ἐπὶ δύο περίπου δεκαετίας συνεχίζεται μὲ τὴν αὐτὴν πάντοτε ἔντασιν καὶ ἐφευρετικὴν τῶν μαρτυρίων μανίαν ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν τῆς Ρωσίας διωγμός. Καὶ πολλάκις περιεγράψαμεν ἐνταῦθα ὅσα περὶ αὐτοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ γνωσθοῦν. Ἐπὶ πενταετίαν ἐξακολουθεῖ ὑπὸ τῆς ἀθέου κυβερνήσεως τοῦ Μεξικοῦ ὁ κατὰ τῶν πιστῶν τοῦ Χριστοῦ διωγμός. Μεγαλυτέρας δὲ λαμβάνει καθ' ἡμέραν διαστάσεις καὶ ὁ ἀρξάμενος ἐν Γερμανίᾳ διωγμός. Περὶ τούτου δὲ εἰδικώτερον θὰ σημειώσωμεν μερικὰς πληροφορίας ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἐν ἐκτάσει μεταδίδει ὁ εὐρωπαϊκὸς Τύπος.

Ἐκ τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία περισσότερον ἴσως πάσης ἄλλης χώρας ἐκαυχήθη διὰ τὴν σοφίαν της καὶ ἐπηγγέλθη τὴν εἰς τὴν ὑφήλιον διάδοσιν τῶν περιφήμων «νέων ἰδεῶν» περὶ ἐλευθερίας τῆς σκέψεως κλπ, ὁρμᾶται σήμερον ἡ προσπάθεια πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς ἀρχαίας εἰδωλολατρικῆς θρησκείας, ποὺ εἶχε συντριβῆ ἀπὸ δέκα ἐννέα αἰώνων ὑπὸ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀρχικῶς ἡ προσπάθεια αὕτη εἶχεν ἐμφανισθῆ ὡς ἐξ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας προερχομένη, τώρα ὅμως ἐγκαταλείπονται τὰ προσχήματα καὶ τὸ κράτος ἀναλαμβάνει, ὁλονὲν ἐμφανέστερον, τὴν προστασίαν τῆς εἰδωλολατρικῆς κινήσεως. Καὶ πρὸ παντὸς ἀναλαμβάνει τὸν διωγμὸν ὅλων ἐκείνων, ποὺ δὲν φαίνονται διατεθειμένοι νὰ προσχωρήσουν εἰς αὐτήν, ἢ τοὐλάχιστον νὰ τὴν ἀνεχθοῦν ἐν σιωπῇ.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, αἱ συλλήψεις καὶ φυλακίσεις τῶν Χριστιανῶν εἰς τὴν Γερμανίαν συνεχίζονται, καὶ ὁ δι-

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ..... ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1

Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ
Ἱπποκράτους 189

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

ωγμὸς λαμβάνει ὁλονὲν βαρβαρωτέραν μορφήν. Καὶ ἐνῷ μέχρι τοῦδε οἱ διὰ τοιούτους λόγους συλλαμβανόμενοι κληρικοὶ ἢ ἄλλοι θρησκευτικοὶ λειτουργοὶ περιωρίζοντο ἁπλῶς εἰς τὸ σπίτι των, πάντως δὲ ἐτύγχανον κάποιας εὐπρεποῦς μεταχειρίσεως, τώρα πλέον ἀποστέλλονται εἰς τὰς φυλακὰς ὡς κακοῦργοι, ἢ εἰς τὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως, ὅπου τοὺς μεταχειρίζονται, χωρὶς καμμίαν διάκρισιν, κατὰ τὸν πλέον βάναυσον τρόπον. Τοὺς ξυρίζουν τὸ κεφάλι, τοὺς ἐνδύουν τὴν στολὴν τοῦ καταδίκου, καὶ τοὺς ὑποχρεώνουν εἰς βαρυτάτας καὶ βαναύσους ἐργασίας, ὑπὸ ὅρους κυριολεκτικῶς ἐξευτελιστικούς.

Διὰ νὰ κατανοηθῇ ἡ σημασία τῶν γεγονότων τούτων πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς: Πρῶτον, ὅτι οἱ εἰς τὸ στρατόπεδον συγκεντρώσεως «ἀποστελλόμενοι, οὔτε δικάζονται, οὔτε ἀνακρίνονται ὑπὸ δικαστικῆς τινος ἀρχῆς, οὔτε εὐκαιρίαν τινὰ ἄλλην λαμβάνουν στοιχειώδους δικαστικῆς ὑπερασπίσεως. Δεύτερον, ὅτι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη ἡ ἐξουσία ὅπως δι' ἁπλῆς διαταγῆς τῶν ἀποστέλλουν τοὺς Χριστιανοὺς θρησκευτικοὺς λειτουργοὺς εἰς τὰ στρατόπεδα αὐτά, εἶναι αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἡγέται τῆς εἰδωλολατρικῆς κινήσεως. Καὶ συγκεκριμένως ἀναφέρεται τὸ παράδειγμα τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐν Κιέλῳ εἰδωλολατρικῆς κινήσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη ἡ ἁρμοδιότης νὰ κρίνῃ ποῖοι ἐκ τῶν πολιτῶν χαρακτηρίζονται ὡς «ἀντιδραστικοί» καὶ θὰ στέλλωνται εἰς τὰς φυλακὰς ἢ τὰ φοβερώτερα τούτων «στρατόπεδα». Ἡ δ' ἁπλῆ διαταγὴ τούτου ἀρκεῖ, ἄνευ ἄλλης τινὸς διαδικασίας.

Ἐπειδὴ δὲ ὅλοι οἱ διῶκται, ἀπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου μέχρι τῶν σημερινῶν «συνεχιστῶν τοῦ ἔργου του», ἔχουν κατανοήσει ποίαν σημασίαν ἔχει διὰ τὴν νεολαίαν ἡ διδασκαλία τῶν ἀληθειῶν τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ τοῦτο ζητοῦν πάσῃ θυσίᾳ νὰ ἐμποδίσουν τὴν κατὰ Χριστὸν ἀνατροφὴν τῶν νέων. Καὶ βλέπομεν ὅτι ἐσχάτως κατεδικάσθη εἰς τὴν Γερμανίαν εἰς πενταετῆ φυλάκισιν Καθολικὸς ἱερεύς, μόνον καὶ μόνον διότι εἶς τι κατηχητικὸν σχολεῖον ἐξεφράσθη δυσμενῶς—ὄχι ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως, ἢ τοῦ Ἀρχηγοῦ της—ἀλλ' ἐναντίον τοῦ Ρόζεμπεργκ, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ βιβλίον του «ὁ μῦθος τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος», ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν καθημερινὴν ποικιλότροπον δρᾶσίν του, καθυβρίζει διαρκῶς καὶ ἀκαταπαύστως τὸ Εὐαγγέλιον, τὸν Χριστιανισμὸν καὶ αὐτὸν τὸν Ἱδρυτήν του, μὲ τὰς χειροτέρας ἐκφράσεις. Τὰ δὲ παιδιά, ποὺ μένουν πιστὰ εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, ἀρχίζουν νὰ λαμβάνουν πεῖραν τῶν διώξεων αὐτῶν. Τοιουτοτρόπως διακόσιοι Γερμανόπαιδες, ποὺ μετέβησαν εἰς τὴν Ρώμην, διὰ νὰ ὑποβάλουν τὰ σέβη των εἰς τὸν Πάπαν, ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γερμανίαν, ἔτυχον τῆς χειρίστης ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν Γερμανικῶν ἀρχῶν. Τοὺς ἐξύβρισαν χυδαιότατα, καί.... τοὺς ἥρπασαν τὰ πράγματα, ποὺ εἶχαν μαζύ των—ἴσως ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν καὶ θρησκευτικά τινα ἐνθύμια τῆς εἰς Ρώμην μεταβάσεως.

Συγκινητικὸν εἶναι ὅμως τὸ ἑξῆς γεγονός, τὸ ὁποῖον δεικνύει πόσον ματαιοπονοῦν οἱ διῶκται τοῦ Χριστοῦ, ὅλων τῶν αἰώνων: Τὴν ὡς ἄνω ἐκδρομὴν ἐπηκολούθησε καὶ δευτέρα. Καὶ ὅταν ὁ Πάπας, ὑποδεχόμενος τοὺς ἐκδρομεῖς αὐτούς, ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν αἱ Γερμανικαὶ ἀρχαὶ δὲν θὰ ἐπαναλάβουν τὰς βαρβαρότητας, ποὺ ἐσημειώθησαν ἐναντίον τῶν πρώτων ἐκδρομέων, ἕνα παιδάκι, ἐν μέσῳ τῆς ἐπισήμου τελετῆς, μὲ ὅλον τὸν ἀφελῆ παιδικὸν ἐνθουσιασμὸν ἐφώναξε: «Θὰ μείνωμεν εἰς τὸν Χριστὸν πιστοὶ μέχρι θανάτου».

Τοιαύτην, λοιπόν, μορφήν, φανερὰν πλέον καὶ ἄνευ προσχημάτων, ἔλαβεν ὁ ἐκ μέρους τῶν νέων εἰδωλολατρῶν διωγμὸς ἐν Γερμανίᾳ.

Ἀλλ' οἱ διωγμοὶ αὐτοὶ ἔχουν καὶ τὴν ἄλλην ὄψιν: Ὅτι καὶ οἱ Καθολικοὶ καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἀρχίζουν νὰ λαμβάνουν ἰδέαν τί εἶναι «διωκομένη Ἐκκλησία». Ὡς γνωστόν, ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας, «Ἐκκλησία ἐν διωγμῷ» ἦτο μόνον ἡ ἰδική μας Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἐγνώρισεν ὅλων τῶν τυράννων καὶ ὅλων τῶν εἰδῶν τὰς πιέσεις, καθ' ὃν χρόνον οἱ δυτικοὶ (Καθολικοὶ καὶ Προτεστάνται) ἐκαρποῦντο ἡσύχως τὰ ἀγαθὰ τῆς (ἐπὶ διαφόροις ἀνταλλάγμασι) συμμαχίας πρὸς τοὺς κρατοῦντας. Δὲν θὰ τοὺς βλάψῃ, λοιπόν, καὶ ἡ δοκιμασία τοῦ διωγμοῦ. Διότι αὐτὴ τονώνει τὴν πίστιν, πρὸ παντὸς ὅμως καταστέλλει τὸν τῦφον, καὶ διδάσκει νὰ εἴμεθα περισσότερον συμπαθεῖς πρὸς τὰς ἀδυναμίας τῶν χειμαζομένων, εὐλαβέστεροι δὲ πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας οἱ λειτουργοί, ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι, ἐπὶ σειρὰν αἰώνων εἶχαν στενοτάτας σχέσεις πρὸς τὰς φυλακὰς καὶ τὴν ἀγχόνην. Καὶ ἄν, ἕνεκα τούτου, οἱ λειτουργοί της ἔμειναν ὀλιγώτερον σοφοὶ κατὰ κόσμον· ἂν ἔδωκαν μεγαλυτέραν σημασίαν εἰς τὸν τύπον, καθ' ὃν χρόνον ἠγωνίζοντο κατὰ τῶν διωκτῶν, ἐπροφυλάσσοντο ὅμως ἀπὸ τὰς καινοτομίας καὶ τὰς αἱρετικὰς ἀκροβασίας, τὰς ὁποίας καλλιεργεῖ πολλάκις ἡ ἄνεσις καὶ ἡ διὰ τὴν γνῶσιν οἴησις.

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. Τυφλοῦ, Ἰωάν. θ' 1—38)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 305.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ. Τυφλοῦ, Πράξ. ιϛ' 16—34)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 404.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Μία παγὶς τοῦ διαβόλου.

Ἐνῷ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μετὰ τοῦ Σύλα καὶ τοῦ Λουκᾶ, εὑρισκόμενοι εἰς τοὺς Φιλίππους, μετέβαινον διὰ νὰ προσευχηθοῦν, μία παιδίσκη, χωρὶς νὰ τοὺς γνωρίζῃ, ἐφώναζε περὶ αὐτῶν ὅτι εἶνε δοῦλοι τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκουν τὸν δρόμον τῆς σωτηρίας. Περὶ τῆς παιδίσκης αὐτῆς δίδει τὴν ἐξήγησιν ὁ ἱερὸς Λουκᾶς ὅτι εἶχε «πνεῦμα πύθωνος», δηλαδὴ πνεῦμα μαντικόν, διὰ τοῦ ὁποίου προέλεγε τὰ μέλλοντα καὶ δι' αὐτὸ ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς μάντις ὑπὸ

τῶν κυρίων της. Μὲ ἄλλους λόγους, τὴν ἐνέπνεεν ὁ Σατανᾶς διὰ νὰ μαντεύῃ καὶ δίδῃ διαφόρους χρησμοὺς καὶ πληροφορίας εἰς ἐκείνους ποὺ ἐρωτοῦσαν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἐπικαλεσθεὶς τὸ ὄνομα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διέταξε τὸ πονηρὸν πνεῦμα νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν κόρην. Αὐτὸ δὲ καὶ ἔγινε, καὶ ἡ παιδίσκη ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔπαυσε νὰ μαντεύῃ. Μὲ τὸν τρόπον δὲ αὐτὸν μᾶς ἐδίδαξεν ὁ θεῖος Ἀπόστολος, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταφεύγωμεν εἰς τοιούτου εἴδους μαντεύματα, οὔτε νὰ ζητῶμεν κατὰ τοιοῦτον τρόπον νὰ ἐξιχνιάσωμεν τὸ μέλλον καὶ νὰ λάβωμεν πληροφορίας περὶ ἀγνώστων πραγμάτων.

Δυστυχῶς, ἀνέκαθεν ὁ Σατανᾶς χρησιμοποιεῖ τὴν μέθοδον ταύτην, διὰ νὰ πλανᾷ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀπομακρύνῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Καὶ σήμερον δὲ ἀκόμη ἐξαπατᾷ πολλοὺς χριστιανοὺς κατὰ διαφόρους τρόπους. Ἄλλους μὲν δελεάζει μὲ τὸν λεγόμενον πνευματισμὸν καὶ τὰ διάφορα «μέντιουμ», τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἐμπνέει διὰ νὰ προλέγουν τὰ μέλλοντα, ἂν καὶ νομίζουν οἱ πολλοὶ ὅτι ἐπικοινωνοῦν μὲ τὰ πνεύματα τῶν νεκρῶν. Ἄλλους πάλιν παρασύρει νὰ καταφεύγουν εἰς ἐκείνους ποὺ «ρίχνουν τὰ χαρτιά» ἢ «κυττάζουν τὰ φλυτζάνια» διὰ νὰ μαντεύσουν κάτι τι. Πολλοὺς δέ, καὶ ἰδίως μεταξὺ τῶν γυναικῶν, ξεγελᾷ ὁ διάβολος μὲ διάφορα ὄνειρα ἢ φαντάσματα, τὰ ὁποῖα βλέπουν, ἢ τοὺς κάμνει νὰ νομίζουν ὅτι «φωτίζονται» καὶ συνομιλοῦν μὲ τὴν Παναγίαν ἢ ἄλλους ἁγίους καὶ φανερώνουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέξωμεν πολύ. Διότι ὅλα αὐτὰ εἶνε παγίδες τοῦ διαβόλου, ὁ ὁποῖος, καθὼς λέγει ἡ ἁγία Γραφή, «μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός», διὰ νὰ πλανᾷ τοὺς ἀνθρώπους. Μακρὰν λοιπὸν ἀπὸ τοιαῦτα ἐφευρήματα τοῦ Σατανᾶ. Τὸ καθῆκόν μας ὡς χριστιανῶν εἶνε νὰ ἐμπιστευώμεθα μόνον εἰς τὸν Θεόν, χωρὶς νὰ ζητῶμεν μὲ τοιαῦτα μέσα νὰ μάθωμεν τὰ ἄγνωστα.

Οἱ δοῦλοι τοῦ χρήματος.

Ἀξίζει νὰ προσέξωμεν ἰδιαιτέρως τὸ γεγονός, ὅτι οἱ κύριοι τῆς παιδίσκης, ποὺ εἶχε τὸ μαντικὸν πνεῦμα, τὴν ἐχρησιμοποίουν διὰ νὰ κερδίζουν χρήματα. Φαίνεται δὲ ὅτι ἀρκετὰ εἰσέπραττον μὲ τὸν τρόπον αὐτόν. Διότι, καθὼς σημειώνει ἡ περικοπή, ἡ κόρη «ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτοῖς μαντευομένη». Ἐνῷ δὲ «ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας» ἡ παιδίσκη ὡμίλει περὶ τοῦ Παύλου καὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων, οἱ κύριοί της καμμίαν προσοχὴν δὲν ἔδιδον εἰς τὰ λόγια αὐτῆς, οὔτε ἐνδιεφέροντο διὰ τὴν ἄφιξιν καὶ παραμονὴν τῶν ἀποστόλων εἰς τοὺς Φιλίππους.

Μόνον ὅταν ἡ κόρη ἔπαυσε νὰ μαντεύῃ, τότε προσεποιήθησαν ὅτι τάχα ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Ρωμαίων καὶ ἤρχισαν νὰ διαμαρτύρωνται ὅτι οἱ Ἀπόστολοι διδάσκουν διδασκαλίαν ἀντίθετον. Καὶ δι' αὐτὸ συνέλαβον τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς ὡδήγησαν εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως. Τὰ ἔκαμαν δὲ ὅλα αὐτά, μόνον καὶ μόνον διότι εἶδον «ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν». Ἔχασαν δηλαδὴ τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐχρηματίζοντο καὶ δι' αὐτὸ τώρα παρουσιάζονται ὡς ἐνδιαφερόμενοι διὰ Ρωμαϊκὰ ἤθη.

Αὐτό, ἀδελφέ μου, γίνεται πάντοτε μὲ ἐκείνους ποὺ ἔχουν ὑποδουλωθῆ εἰς τὸ χρῆμα. Ὅλα τὰ πράγματα τὰ μετροῦν μὲ τὸν πῆχυν τοῦ χρήματος καὶ ὅλα δι' αὐτοὺς μεταφράζονται μὲ τὴν λέξιν χρῆμα. Μὴ περιμένῃς ἀπὸ τοὺς τοιούτους σκέψεις ὑψηλάς, ἀνώτερα καὶ εὐγενῆ ἰδεώδη. Τίποτε ἀπὸ αὐτά. Χρῆμα, καὶ μόνον χρῆμα. Τὰ ἄλλα δι' αὐτοὺς δὲν ἔχουν ἀξίαν, διότι «ἀπὸ αὐτὰ δὲν βγαίνει παρᾶς», ὅπως αὐτοὶ συνηθίζουν νὰ λέγουν. Ἡ ψυχή των εἶνε ἀναίσθητος καὶ ψυχρά, ὅπως τοιαῦτα εἶνε καὶ τὰ χρήματά των. Δι' αὐτὸ δι' ὅλα τὰ ἄλλα ἀδιαφοροῦν.

Μόνον εἰς μίαν περίστασιν, ὅταν δηλαδὴ προβλέπουν ὅτι θὰ προκύψῃ δι' αὐτοὺς κέρδος ὑλικόν, μόνον τότε εἶνε ἱκανοὶ νὰ ὑποκριθοῦν τὸν εὐσεβῆ καὶ ζηλωτήν. Διότι δὲν δυσκολεύονται νὰ ἐκμεταλλευθοῦν ὅ,τι ἱερὸν καὶ ὅσιον καὶ νὰ παρουσιασθοῦν μὲ οἱονδήποτε προσωπεῖον, ὅταν μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ὠφελοῦνται ὑλικῶς καὶ κερδίζουν περισσότερα.

Δι' αὐτὸ ἂς παρακαλῶμεν τὸν Θεὸν νὰ μᾶς φυλάττῃ ἀπὸ τὴν ὑποδούλωσιν εἰς τὸ χρῆμα, ἡ ὁποία τόσον διαστρέφει τὸν ἄνθρωπον.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἀναβολή.

Μεσονύκτιον ἦτο, ὅταν μέγας σεισμὸς ἐτάραξε τὰ θεμέλια τῆς φυλακῆς τῶν Φιλίππων καὶ ἠνάγκασε τὸν δεσμοφύλακα νὰ ἐξυπνήσῃ τρομαγμένος. Ἦτο ἡ ὥρα τῆς χάριτος, ἡ ὁποία τὸν ἐκάλει νὰ μετανοήσῃ, νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ νὰ σωθῆ. Ἰδοὺ δὲ ὅτι ὁ δεσμοφύλαξ δὲν ἀναβάλλει οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ σκεφθῆ διὰ τὴν σωτηρίαν του. Εὐθὺς ἐρωτᾷ μὲ πόνον ψυχῆς· «κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν, ἵνα σωθῶ;» Καὶ κάθηται νὰ διδαχθῆ ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους ἐν καιρῷ νυκτὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου. Καθὼς δὲ σημειώνει ὁ ἱερὸς Λουκᾶς, παρέλαβε τοὺς ἀποστόλους «ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός.... καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα». Ἀμέσως δηλαδή. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρόν. Χωρὶς ν' ἀναβάλῃ διὰ τὴν ἐπομένην. Χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ ὅτι, ἔπειτα ἀπὸ μίαν τόσην τρομάραν, ἔπρεπε νὰ ξεκουρασθῆ.

Ἰδοὺ ἕνα μάθημα σπουδαιότατον ποὺ μᾶς δίδει ἕνας εἰδωλολάτρης. Μάθημα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ συγκινήσῃ ὅλους ἐκείνους τοὺς χριστιανοὺς ποὺ ἀναβάλλουν τὴν φροντίδα διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς των.

Ὤ! Καὶ εἶνε δυστυχῶς τόσον πολλοί. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ διὰ καμμίαν ἄλλην ἐργασίαν καὶ ὑπόθεσίν των δὲν ὁμιλοῦν. Ἂν μάλιστα πρόκειται περὶ ἐργασίας, ἡ ὁποία θὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ κάποιον ὑλικὸν κέρδος, δὲν ἀναβάλλουν διόλου. Εἶνε πρόθυμοι νὰ κακονυκτίσουν ἢ καὶ νὰ διακόψουν τὸν ὕπνον καὶ νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸν μεγαλύτερον κόπον. Ἀρκεῖ μόνον ἡ ὑπόθεσις νὰ μὴ ἀναβληθῆ καὶ νὰ μὴ χαθῆ ἡ εὐκαιρία. Προκειμένου ὅμως νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ ἐξομολογηθοῦν, προκειμένου νὰ κάμουν κάτι τι διὰ τὴν σωτηρίαν τους, ἀναβάλλουν. Καὶ ἐνῷ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ τοὺς καλεῖ καὶ πείθονται καὶ οἱ ἴδιοι ὅτι πρέπει νὰ κυττάξουν διὰ τὴν ψυχήν των, αὐτοὶ ἀναβάλλουν.

Δὲν ὑπάρχει ὅμως περισσότερον ἐπικίνδυνον πρᾶγμα διὰ τὴν σωτηρίαν μας ἀπὸ τὴν ἀναβολήν. Διότι, ἐν πρώτοις, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ περιπλακῆ εἰς τὴν ἁμαρτίαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἔπειτα νὰ μὴ δύναται νὰ ξεμπλέξῃ. Ἐξ ἄλλου, δὲν εἶνε διόλου ἀπίθανον νὰ ἔλθῃ αἰφνιδίως ὁ θάνατος καὶ νὰ μᾶς εὕρῃ ἀπροετοιμάστους, καὶ ἔτσι μὲ τὴν ἀναβολὴν νὰ χάσωμεν τὸ πᾶν. Μήπως δὲν ἔχομεν τοιαῦτα παραδείγματα πλεῖστα ὅσα;

Ἂς μὴ ἀναβάλλωμεν λοιπόν. Τὸ μόνον ζήτημα ποὺ δὲν πέρνει ἀναβολήν, εἶνε τὸ πῶς θὰ σωθῶμεν καὶ θὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν αἰώνιον ζωήν.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

Δέησις πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ πειρασμῶν.
(Ψαλμὸς ιβ').

Ἕως πότε, Κύριε, θὰ μὲ ἔχῃς λησμονημένον ἐξ ὁλοκλήρου; Ἕως πότε θὰ φαίνεσαι ἀδιάφορος καὶ θὰ ἀποστρέφῃς τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ ἐμέ; Ἕως πότε θὰ ἔχω σκέψεις ἀγωνιώδεις ἐν τῇ ψυχῇ μου, διὰ νὰ εὕρω διέξοδον καὶ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς πειρασμούς, ἡ δὲ καρδία μου θὰ στενοχωρῆται ἡμέραν καὶ νύκτα μὲ ὀδύνας καὶ λύπας ἀδιακόπους; Καὶ ἕως πότε ὁ ἐχθρός μου θὰ ὑπερισχύῃ ἐναντίον μου καὶ θὰ θριαμβεύῃ;

Παρακαλῶ, Κύριε, ρίψε βλέμμα ἀγάπης καὶ συμπαθείας πρὸς ἐμέ. Παρακαλῶ νὰ εἰσακούσῃς τὴν προσευχήν μου· διότι Σὺ εἶσαι ὁ Θεός μου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλπίζω καὶ καταφεύγω. Δός μοι τὸν φωτισμόν Σου καὶ διάνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς μου, διὰ νὰ εἶμαι πάντοτε ἄγρυπνος καὶ προσεκτικὸς ἐναντίον παντὸς πειρασμοῦ, ὥστε νὰ μὴ μὲ κυριεύσῃ ἡ ἀμέλεια καὶ ἀπροσεξία καὶ αἰχμαλωτισθῶ ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ καταντήσω εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ τὸν θάνατον. Μὴ ἐπιτρέψῃς, Κύριε, νὰ καυχηθῇ εἰς βάρος μου ὁ ἐχθρὸς τῆς ψυχῆς μου καὶ νὰ εἴπῃ, «κατώρθωσα νὰ φανῶ ἰσχυρότερος καὶ νὰ τὸν νικήσω»! Ἐὰν μὲ ἀφήσῃς ἀβοήθητον, χωρὶς ἄλλο θὰ κλονισθῶ καὶ θὰ πέσω· καὶ τότε αὐτοὶ ποὺ μὲ στενοχωροῦν καὶ μὲ θλίβουν καὶ ζητοῦν τὸ κακόν μου, θὰ δοκιμάσουν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἕνεκα τῆς κακίας των.

Ἐγὼ ὅμως ἐλπίζω πάντοτε εἰς τὸ ἄπειρον ἔλεός Σου. Ἐλπίζω ὅτι θὰ μοῦ δώσῃς τὴν βοήθειάν Σου καὶ θὰ μὲ σώσῃς. Καὶ τότε θὰ αἰσθάνεται χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἡ καρδία μου. Τότε θὰ προσφέρω ὕμνους εὐχαριστίας πρὸς Σέ, τὸν Κύριόν μου καὶ εὐεργέτην μου. Τότε θὰ ψάλλω μὲ χαράν, διὰ νὰ δοξολογῶ τὸ Ὄνομα τοῦ Κυρίου, τοῦ παντοδυνάμου καὶ ἀπείρου Θεοῦ.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

ΕΥΝΙΚΗ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Τί θὰ ἔλεγεν ἡ οἰκονόμος Τρυφῶσα, ἐὰν ἐμάνθανεν, ὅτι τὰ πάντα εἶχαν ἐγκαταλειφθῆ, καθ' ὃν χρόνον ὁ σύζυγός της ἐλάμβανε μέρος εἰς τὴν φιλονεικίαν, ποὺ εἶχεν ἐγερθῆ κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς κατηραμένης ἐκείνης αἱρέσεως τῶν Ναζωραίων;

Καθ' ὅσον οἱ Ἰουδαῖοι ἐξεχύνοντο ἀπὸ τοὺς διαφόρους δρόμους, ὅσοι δὲν ἠρέσκοντο εἰς τοὺς θορύβους, ἀπεσύρθησαν, καὶ μετ' ὀλίγον κάθε ἐμπορικὴ κίνησις διεκόπη.

Ὁ Φοῖβος, ἀφοῦ ἠσφάλισε γρήγορα τὰ τρόφιμά του, ἐπροχώρησε διὰ νὰ ἴδῃ τί θὰ ἐγίνετο. Κατ' ἀρχὰς εἶδε θορυβούμενον πλῆθος ἀνθρώπων ἐξημμένων: Ἰουδαῖοι, καταστηματάρχαι, μερικοὶ δοῦλοι καὶ μεταξὺ αὐτῶν μικρὸς ἀριθμὸς τῶν σεβαστωτέρων πολιτῶν. Ἀλλ' ἦτο εὔκολον νὰ καταλάβῃ κανεὶς τί θὰ συνέβαινεν, ἀπὸ τοὺς δριμεῖς καὶ φανατικοὺς λόγους τῶν Ἰουδαίων: ἤθελον νὰ ἐξεγείρουν τὸν λαὸν ἐναντίον τῶν Ναζωραίων, ὅπως ὠνόμαζαν τοὺς Χριστιανούς, καὶ κυρίως ἐναντίον τοῦ γηραιοῦ Ναζωραίου.

Κατ' ἀρχὰς ἐχρησιμοποίησαν τὰς ἠχηρὰς φωνάς των, ἔκαμαν ἔπειτα ζωηρὰς χειρονομίας, ἔλαβαν ἀπειλητικὰς στάσεις, ἐπεκαλέσθησαν τὴν λαϊκὴν θεάν, τῆς ὁποίας τὸ ἄγαλμα ὠρθώνετο εἰς τὸ κέντρον τῆς πλατείας, ὅταν ἕνας γενναῖος νέος ἐφώναξεν:

—Αἶσχος εἰς τοὺς Ἰουδαίους! εἶνε προδόται καὶ δειλοί! Καί, διὰ νὰ εἰσχωρήσῃ μέχρι τῶν πρώτων τάξεων, ἔσπευσε κτυπῶν καὶ σπρώχνων ὅ,τι εὑρίσκετο ἐμπρός του. Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ σύνθημα τῆς συμπλοκῆς. Μετ' ὀλίγον ἡ πλατεῖα ἀντήχησεν ἀπὸ φωνασκίας, ὕβρεις καὶ φωνάς: «Κάτω οἱ Ναζωραῖοι! κάτω οἱ ἄθεοι! καθ' ὃν χρόνον τὰ κτυπήματα ἔπιπτον ξηρὰ καὶ ἰσχυρὰ καὶ τὰ ἀνατρεπόμενα παραπήγματα παρεῖχον σανίδας ποὺ μετετρέποντο εἰς βλήματα, τὰ ὁποῖα ἐξεσφενδονίζοντο ἀδιακρίτως ἀπὸ ἀνθρώπους ἐξημμένους. Τὰ ὅπλα αὐτὰ προσέβαλλον φίλους καὶ ἐχθρούς, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα ἠκούοντο κλαυθμοὶ καὶ κατάραι ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἐκτυπῶντο ἢ ἀνετρέποντο.

Ὁ Φοῖβος ἐσυλλογίσθη κατ' ἀρχὰς τὸν κύριόν του. Ἦτο βέβαιος, ὅτι θὰ τὸν εὕρισκε πλησίον τοῦ κήρυκος· ἀλλ' ἠπατήθη. Ἀπεμακρύνθη λοιπὸν ἀπὸ τὴν σκηνὴν ἐκείνην τῆς συγχύσεως καὶ τοῦ τρόμου καὶ ἐτοποθετήθη εἰς ἕνα ἀσφαλὲς μέρος. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειάν του, πότε διὰ τὸν ἕνα, πότε διὰ τὸν ἄλλον, τοὺς ὁποίους εἶχον ἀποσύρει ἀπὸ τὴν συμπλοκὴν αἱματοφύρτους, ἀναισθήτους, σχεδὸν νεκρούς.

Ἡ πάλη, ἡ ὁποία ὁλονὲν ἐγίνετο φοβερωτέρα, ἐξήγειρε τὴν καρδιὰ τοῦ πτωχοῦ παιδιοῦ· διότι τὸ πλῆθος, ποὺ εἶχε χύσει τόσον αἷμα, ὡσὰν τίγρις ἐδιψοῦσε καὶ ἄλλο. Κάθε ἀπόπειρα καθησυχάσεως ἐφαίνετο ματαία.

Τέλος ρωμαϊκὴ στρατιωτικὴ δύναμις ἐξεχύθη εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης. Οἱ πεισματωδέστεροι στασιασταί, διωκόμενοι ἐκ τοῦ πλησίον, ἠναγκάσθησαν νὰ παραδοθοῦν. Τοὺς ὡδήγησαν ἐνώπιον τοῦ νομάρχου.

Ἔτσι ἀποκατεστάθη ἡ τάξις καὶ ὁ Φοῖβος εἰμπόρεσε νὰ ἐπαναρχίσῃ τὰς ἐρεύνας του διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ κυρίου του. Δὲν ἤξευρεν, ἐὰν θὰ τὸν εὕρισκε πληγωμένον ἢ νεκρὸν ἢ καὶ μεταξὺ τῶν φυλακισμένων ἴσως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πῶς συνέβαινε νὰ μὴ ἐπανέρχεται, ὅπως τὸ εἶχεν ὑποσχεθῆ; Αἱ σκέψεις αὐταὶ ἀπησχόλουν τὸν Φοῖβον, καθ' ὃν χρόνον ἡ πλατεῖα ἄδειαζε. Τὰ μόνα πράγματα, ποὺ ἀνεκάλυψεν, ὡς μάρτυρας τῆς πάλης, ἦσαν μερικὰ αἱματωμένα κουρέλια κομμένα ἀπὸ τὰ ἐνδύματα Ἰουδαίων ἢ Ἀθηναίων, μερικαὶ σπασμέναι σανίδες καὶ ἀνατραπέντα παραπήγματα. Τὸ καλύτερο ποὺ εἶχε νὰ κάμῃ ἦτο ν' ἀποσύρῃ ἀπὸ τὸ μαγαζί, ὅπου εἶχε θέσει ἐν ἀσφαλείᾳ τὸ μέλι καὶ τὰ φροῦτα, νὰ τὰ φορτώσῃ εἰς τὸν ἡμίονον καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν κατοικίαν. Ἐζήτησε νὰ εὕρῃ τὸ ζῶον, ἀλλ' ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς του, ὅταν δὲν τὸ εὗρεν εἰς τὴν θέσιν του! Ἀναμφιβόλως κάποιος τὸ εἶχε πάρει δι' ἰδίαν του χρῆσιν, ἀφήσας ἐν τούτοις ἐκεῖ τὰ κενὰ καλάθια.

Ὁ Φοῖβος ἄφησε τὸ μέλι καὶ τὰ φροῦτα εἰς τὸ μαγαζὶ καὶ ἠκολούθησε τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ σπίτι. Ἐφοβεῖτο μήπως τὰ τελευταῖα γεγονότα ἦσαν ἀποτέλεσμα ὀργῆς τῶν θεῶν, τοὺς ὁποίους ὁ Ἀρνάβιος καὶ αὐτὸς εἶχον ὑβρίσει. Τοῦ εἶχαν εἴπει, ὅτι ἦσαν ἐμπαθεῖς καὶ ἐκδικητικοὶ καὶ δὲν ἀμφέβαλεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ περιμένῃ καὶ μεγαλυτέρας ἀκόμη συμφοράς. Ἴσως θὰ ἄφηναν νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς ἀθώας κεφαλῆς του ἡ προσβολή, ποὺ εἶχαν λάβει· ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς καταπραΰνῃ, εὐθὺς μόλις θὰ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ σπίτι τοῦ κυρίου του.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Ἡ ἀσύλληπτος «ἐθνικὴ ἑνότης».

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη οἱ παροικοῦντες τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐπαύσαμεν νὰ ἀκούσωμεν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ πολιτικοῦ ὁρίζοντος, ὅτι ἡ χώρα μας «ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὁμαλότητα». Ἀλλ' ἐκ παραλλήλου δὲν παρήρχετο ἑβδομάς, ποὺ νὰ μὴ δημιουργηθῇ καὶ μία νέα ἀφορμὴ ἀνωμαλίας, νέαι ἀπειλαὶ καὶ «ἐμπρηστικαὶ» δηλώσεις, φῆμαι νέων κινημάτων, μέχρις ὅτου πρὸ τριῶν μηνῶν ἐξερράγη τὸ ὀλιβερὸν ἐκεῖνο κίνημα, ποὺ ἤναψε τὴν ὑρναλλίδα τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ.

Ἔκτοτε πλειστάκις ἐτονίσθη, ὅτι πρέπει ν' ἀποκατασταθῇ «ἡ ἐθνικὴ ἑνότης», νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἐποχὴν «ἀναδημιουργίας», ν' ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὰ μίση κλπ. Καὶ ὅμως ὅσον ὁ καιρὸς παρέρχεται, τόσον αἱ ἐλπίδες αὐταὶ ἐκλείπουν, καὶ τόσον ἡ «ἐθνικὴ ἑνότης» καθίσταται θεωρία ἀσύλληπτος, καὶ τόσον πολλὴ πάλιν ρίπτεται ὑπὸ τὴν χύτραν τῶν κομματικῶν παθῶν εὐθλεκτος ὕλη, καὶ ἀνακοχλάζουν τὰ μίση, καὶ διαιωνίζεται ἡ ἀνωμαλία καὶ ὁ διχασμός.

Τὸ φαινόμενον εἶναι πράγματι ἀποκαρδιωτικόν, ἀλλὰ δὲν εἶναι παράδοξον. Ἔθνος καὶ κράτος, ποὺ λέγεται μὲν χριστιανικόν, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου οἱ κυβερνῆται ἐνθυμοῦνται τὴν χριστιανικὴν ἰδιότητα μόνον εἰς μερικὰς τυπικὰς τελετάς, ὅλαι δὲ αἱ ἄλλαι ἐκδηλώσεις τῆς κρατικῆς ζωῆς δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰς τῶν εἰδωλολατρῶν κράτος, ποὺ ἀκούει ἀδιαμαρτυρήτως εἰς τὴν Βουλήν του, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κυβερνηθῇ μὲ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, διότι αὐτὸ εὐαγγελίζεται καὶ διδάσκει εἰρήνην καὶ ἀγάπην, εἶναι φυσικὸν νὰ κυβερνᾶται καὶ νὰ ζῇ μὲ τὴν ταραχὴν καὶ τὸ μῖσος, μέχρις ὅτου καταντήσῃ εἰς τὴν κατάρρευσιν, ὅπως συνέβη οὐχὶ ἅπαξ εἰς παλαιοτέρους χρόνους.

Οἱ δημιουργοὶ τῶν πολέμων.

Μία ὁμολογία, ποὺ ἔκαμεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Γερμανικοῦ κράτους εἰς τὸν λόγον τῆς παρελθούσης Τρίτης, θὰ ἔπρεπε νὰ σημειωθῇ καλὰ ἀπὸ τοὺς λαούς: «Κανεὶς ποτε λαὸς δὲν ἠθέλησε τὸν πόλεμον, εἶπεν, ἀλλὰ πάντοτε οἱ πόλεμοι ἔγιναν ἀπὸ τοὺς κυβερνῶντας».

Μὲ ἄλλους λόγους οἱ λαοὶ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τοὺς κυβερνήτας των ὡς κοπάδια, ποὺ σύρονται εἰς τὴν σφαγήν· ἢ ἐξερεθίζονται ὅπως οἱ ταῦροι εἰς τὰς ταυρομαχίας, ὅπου θὰ φονεύσουν καὶ θὰ φονευθοῦν. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν ποτε ὁ λογικὸς ἄνθρωπος, ὁ «πολιτισμένος» ἄνθρωπος, νὰ χρησιμοποιῆται ὡς ἄλογον ζῷον, προωρισμένον διὰ τὴν σφαγήν, ἐὰν δὲν ἦτο ἀντάξιος τῶν κυβερνητῶν του, ἐὰν δὲν ἔτρεφεν εἰς τὴν ψυχήν του τὰ φονικὰ ἔνστικτα, ἐὰν ἐγίνετο ἀληθὴς Χριστιανός!

Ἡ πηγὴ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας.

Οἱ «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου, ἡ βασίλισσα αὐτὴ τῶν ἐφημερίδων τοῦ κόσμου, συχνὰ δημοσιεύουν θρησκευτικὰ καὶ θεολογικὰ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα πολλάκις εἶναι μεγάλης ἀξίας. Ἀπὸ ἕνα τοιοῦτον ἄρθρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐξαίρεται ἡ ἐκ Θεοῦ καταγωγὴ καὶ ἡ «καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ τελειοποίησίς μας, μεταφέρομεν τὴν ἀκόλουθον περικοπήν:

«Ὁ ἄνθρωπος ἀνήκει εἰς τὴν φυσικὴν τάξιν καὶ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἡ ζωή του εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν τῶν ζώων. Ἐν τούτοις, τόσον διαφέρει ἀπὸ αὐτά, ἔχει τοιαύτας ἱκανότητας—διανόησιν, αἴσθησιν καὶ ἠθικήν—ὥστε δὲν τὸ εὑρίσκει εὔκολον νὰ πιστεύσῃ, ὅτι εἶναι ἁπλῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μακραίωνος ἐξελίξεως τυφλῶν καὶ ἀλόγων δυνάμεων, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία δύναμις ὄπισθεν τοῦ σύμπαντος, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ τὸ σύμπαν καὶ ὁ ἄνθρωπος ὀφείλουν τὴν ὕπαρξίν των. Καὶ ἀκριβῶς ὅπως ἡ Γένεσις, ἀναφέρουσα περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ κόσμου, μᾶς δίδει νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Θεοῦ ὡς Δημιουργοῦ, οὕτω μᾶς διαφωτίζει ἐπὶ τοῦ μυστηρίου τούτου τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσεν ἕνα Σοφοκλῆ καὶ ἕνα Σαίξπηρ. «Εἶπεν ὁ Θεός: Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Αὐτὴ ἡ συγγένεια πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ βάσις ὅλων τῶν ἐλπίδων του διὰ τὴν μέλλουσαν τελειοποίησίν του....».

«Ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου ἀρχίζει ἀπὸ τὸν κῆπον τῆς Ἐδὲμ καὶ τελειώνει εἰς τὴν Οὐρανίαν Πόλιν. Δὲν θὰ ἦτο πλήρης ἱκανοποίησις εἰς τὴν πίστιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ὑπάρξεώς μας καὶ ὅτι διὰ τῆς δημιουργικῆς του ἐνεργείας ἤλθομεν εἰς εἰδικὴν σχέσιν μετ' Αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ἐπιστεύομεν ἐπίσης ὅτι ὁ Θεὸς εἰς τὸ τέλος θὰ εἶναι ἡ κατοικία μας. Αὐτῆς τῆς πεποιθήσεως ἐστεροῦντο οἱ ἅγιοι τῆς Π. Διαθήκης, ἐκτὸς πολὺ ὀλίγων ἐξαιρέσεων. Τὸ κατανυκτικὸν πνεῦμα ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ εὑρίσκει τὴν ὡραιοτέραν του ἔκφρασιν εἰς τοὺς Ψαλμούς. Τὸ Ψαλτήριον εἶναι μέγας θησαυρὸς βαθείας προσωπικῆς θρησκευτικότητος καὶ πίστεως εἰς Θεόν, ἡ ὁποία συνδέει τὸν ἄνθρωπον μὲ Αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ ὅλων τῶν δοκιμασιῶν καὶ τῶν παθημάτων τῆς παρούσης ζωῆς. Εἶναι ἐξόχως ἀξιοσημείωτον καὶ συγκινητικόν, ὅτι δὲν ὑπάρχουν εἰς αὐτὸ ἕνας καὶ δύο μόνον στίχοι, ποὺ ὑπενθυμίζουν ὅτι ἡ τοιαύτη πίστις θὰ ἔφθανεν εἰς τὸν τέλειον σκοπόν της διὰ τῆς ἀπολαύσεως τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ὅταν ὁ Χριστὸς «ἐφώτισε ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου», τότε αἱ ἀκτινοβόλοι πύλαι τῆς ἐπουρανίου Ἱερουσαλὴμ ἐφανερώθησαν καὶ μένουν ἀνοικταὶ διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς αὐτὴν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ».

Ἡ ἑλληνικὴ «ἐξυπνάδα».

Ἡ συμπλήρωσις 1200 ἐτῶν, ἀφ' ὅτου ἡ Ἁγία Γραφὴ μετεφράσθη εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν, συνέπεσε μὲ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ ἀργυροῦ ἰωβηλαίου τῶν βασιλέων τῆς Ἀγγλίας. Καὶ ἐνῷ εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλο μέρος ἡ ἀπασχόλησις τοῦ Τύπου καὶ τῆς ποιᾶς γνώμης εἰς τὰς ἑορτὰς ταύτας θὰ συνετέλει νὰ μὴ ἐνθυμηθῇ κανεὶς τὸ γεγονὸς αὐτό, εἰς τὴν Ἀγγλίαν συνέβη τοὐναντίον. Ὑπεστηρίχθη ἡ ἀνάγκη τῆς τονώσεως τῆς προσπαθείας, ὅπως ὁ λαός, ἰδίως οἱ νέοι, σχετισθοῦν περισσότερον μὲ τὴν Ἁγίαν Γραφήν, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλει ἡ χώρα αὐτὴ τὸ «μεγαλεῖόν της καὶ τὸν πολιτισμόν της». Τοῦτο τονίζει ὁ ἀγγλικὸς Τύπος, μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς «Τάϊμς».

Ἀλλὰ διὰ νὰ φανῇ ποῖον χάσμα χωρίζει τὸν ἑλληνικὸν ἀπὸ τὸν ἀγγλικὸν Τύπον, ὑπενθυμίζομεν τὸν μωρὸν ὑπαινιγμόν, ποὺ ἔκαμε πρὸ ἡμερῶν ἕνας συντάκτης ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος.

Εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης ἑνὸς ἐκτάκτου στρατοδικείου, ἀνέφερεν ὡς «τὸ φαιδρὸν τῆς δίκης», τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ σύζυγος ἑνὸς ἐκ τῶν κατηγορουμένων, εἰς κάποιαν διακοπὴν τῆς συνεδριάσεως, ἐθεάθη ἀναγινώσκουσα τὴν ἁγίαν Γραφήν!

Οὔτε κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς φοβερωτέρας ἀγωνίας δὲν ἠμπορεῖ λοιπὸν κανεὶς, εἰς τὸν μακάριον τοῦτον τόπον, νὰ κάμῃ ὅ,τι ἀλλοῦ θεωρεῖται φυσικώτατον δι' ἕνα πολιτισμένον ἄνθρωπον, χωρὶς νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὴν εἰρωνίαν καὶ τὸν χλευασμὸν τῆς περιφήμου ἑλληνικῆς «ἐξυπνάδας». Ἀλλ' ἡ περίφημος αὐτὴ «ἐξυπνάδα» ὡδήγησεν εἰς διαζύγιον ἀπὸ τὸν πολιτισμόν, καὶ ἀφοῦ μετέβαλε τὴν Ἑλλάδα εἰς τόπον κινημάτων καὶ ἐμφυλίου πολέμου, ἀγωνίζεται νὰ τὴν ὁδηγήσῃ καὶ εἰς ὁριστικὴν καταστροφήν.

Ὅλοι ὅσοι μελετοῦν τὴν «Ζωὴν» καὶ ὠφελοῦνται ἐξ αὐτῆς, ἔχουν καθῆκον νὰ συνιστῶσιν αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλους, συντελοῦντες οὕτω εἰς τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν. Τοιαύτη φροντὶς ἀποτελεῖ καὶ τὴν καλλιτέραν ἀντίδρασιν ἐναντίον τῆς ἐξαπλώσεως τῶν ἀνηθίκων ἀναγνωσμάτων.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς:

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας.

Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος.

Ἁγ. Γεωργίου (Κυψέλης) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας.

Ἁγ. Ἀναργύρων (Νέας Ἰωνίας) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος. Ἁγ Ζώνης ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν κατὰ τὴν θ. Λειτουργίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα οἱ παρεπιδημοῦντες κ. κ. Ἰωάν. Καψιμάλλης ἐν Καβάλλᾳ· Ἱερόθ. Λεωνίδας Παρασκευόπουλος ἐν Χίῳ καὶ Περ. Φωτόπουλος ἐν Αἰτωλικῷ καὶ Νεοχωρίῳ· καὶ οἱ περιοδεύοντες κ. κ. Χαρ. Δέδες ἐν Τριπόλει· Χρ. Παπαγιάννης ἐν Πάτραις· Ἀθ. Φραγκόπουλος ἐν Πύργῳ· Κ. Χρόνης ἐν Σιατίστῃ· Π. Παπαγιάννης ἐν Βεροίᾳ καὶ Γ. Γεωργαντόπουλος ἐν Σύρῳ.

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.